

Ennakkovaikutusten arviointi etsivän nuorisotyön lyhyen ja pitkän aikavälin talousvaikutuksista

Etsivä nuorisotyö on erityisnuorisotyötä, jonka keskeisimpänä tehtävänä on tavoittaa palveluiden ulkopuolelle jääneet ja erilaisten ongelmien ja haasteiden kanssa kamppailevat nuoret ja auttaa heidät sellaisten palvelujen tai muun tuen piiriin, joilla edistetään heidän kasvua, itsenäistymistä, osallisuutta yhteiskuntaan ja muuta elämänhallintaa sekä pääsyä koulutukseen ja työmarkkinoille.

Etsivän nuorisotyön ensisijaisena kohderyhmänä ovat alle 29-vuotiaat ilman työ- tai opiskelupaikkaa olevat nuoret sekä nuoret, joilla on haasteita arjen hallinnassa ja, jotka tarvitsevat tukea saavuttaakseen tarvitsemansa palvelut. Huomioiden kuitenkin pienen paikkakunnan palvelutarjonta ja kysyntä etsivän nuorisotyön asiakkuuteen on vuosittain ohjautunut myös joitakin jo 29 vuotta täyttäneitä nuoria aikuisia.

Etsivää nuorisotyötä on tehty Kärkölässä aluehallintoviraston myöntämän hankeavustuksen turvin vuodesta 2012 alkaen. Vuodesta 2020 alkaen Kärkölässä on työskennellyt 1,5 etsivää nuorisotyöntekijää.

Etsivä nuorisotyön asiakkuudessa on ollut vuosittain keskimäärin 53 nuorta (kolmen edellisen vuoden keskiarvo tavoitettujen nuorten osalta), mikä on keskimäärin kymmenen prosenttia 15–29-vuotiaiden ikäluokasta Kärkölässä. Nuorisotilastojen arvion mukaan vuonna 2022 Kärkölässä oli 22–37 työn ja koulutuksen ulkopuolella olevaa 15–28-vuotiasta nuorta, mikä on keskimäärin 8 % kyseisestä ikäluokasta. Tavoitettujen nuorten määrien voidaan todeta useamman vuoden seurannan perusteella olevan varsin yhteneviä nuorisotilastojen vuosittaisen arvion kanssa koulutuksen ja työelämän ulkopuolella olevien nuorten osalta.

Vuoden 2024 talousarviossa etsivän nuorisotyön vuosittaisiksi kustannuksiksi on esitetty 71 560 euroa (1,5HTV palkkakustannukset sekä muut toiminnasta aiheutuvat kulut). Aluehallintoviraston hankekausittainen avustus on ollut 45 000 euroa/ 1,5 HTV. Mikäli avustuksen määrä pysyy ennallaan jää kunnan omarahoitusosuudeksi 26 560 euroa, jolla saadaan 1,5 työntekijän työpanos kuntaan.

Valtiontalouden tarkastusviraston laskelmien mukaan yksi syrjäytynyt nuori maksaa yhteiskunnalle elinikänsä aikana noin 1,2 miljoonaa euroa. Meno syntyy erilaisista palvelukustannuksista, tuista ja saamatta jääneistä verotuloista. Karkean arvion mukaan laskettuna kunnalle tästä kertyy kuukausittain keskimäärin vähintään 500 euron kustannus, mikä muodostuu riippuen nuoren tilanteesta joko perustoimeentulotuen kustannuksista, joista kunnat maksavat edelleen puolet tai työmarkkinatuen sakkomaksuista tai näiden yhdistelmästä sekä saamatta jääneistä verotuloista. Vuositasolla tämän tekee yhden nuoren kohdalla keskimäärin 6000 euroa, kymmenessä vuodessa 60 000 euroa ja 40 vuodessa 240 000 euroa.

Kunnan maksuosuudeksi etsivän nuorisotyön vuotuisista kokonaiskustannuksista jää yhtä työntekijää (1 htv) kohden 17 707 euroa. Edellä esitettyyn perustuen yhden työntekijän palkkakustannukset kompensoituvat kolmen nuoren työllistymisen aikaistuuessa yhdellä vuodella. Vuoden 2022 aikana etsivä nuorisotyö ohjasi eteenpäin 23 nuorta erilaisiin toimenpiteisiin: työhön, työkokeiluun, opiskelemaan, toiselle viranomaiselle tai muihin nuorelle tarkoituksenmukaisiin palveluihin, joiden tarkoituksena on edelleen tukea nuoren vahvistumista ja sijoittumista yhteiskuntaan.